

погляд: індивід, задля позитивної комунікації з особою, котра має інший світогляд, ментальність, пізнає її культуру та світосприйняття для уникнення конфліктних ситуацій. А те, як Девідж та Джеріббе розповіли один про одному про своє походження, — у цьому можна помітити знак-символ, який вказує на допущення чужої людини в особистий простір: по мірі спілкування людина демонструє свою порядність, доброзичливість, адекватність, і співбесідник може поволі випускати цю особу у своє приватне життя, розкриваючи їй певну інформацію щодо себе.

У горизонті культурного діалогу для нас важливим є і фінал стрічки: у прибульця Джеріббе народилась дитина і він заповів Девіджу виховати її та повернути в суспільство драків, оскільки сам помер після пологів. І Уїлліс гідно виконав свою обіцянку, навчивши малого прибульця рідній культурі, врятувавши від рабовласників та повернувши його до співвітчизників.

Те, як інопланетянин Джеріббе перед смертю просив Девіджа піклуватися про його дитину, — у цьому можна побачити іконічний знак. І цей знак відображає опору на близьких: коли перед людиною постає непростий виклик, з яким та не може впоратися самотужки, то вона дуже сподівається на підтримку близьких і друзів в таких умовах. А те, як Уїлліс навчив дитину культурі прибульців, інтегрував її в рідну спільноту — тут примітний знак-символ. Він вказує на прагнення стати на гідний шлях: виховуючи дитину, людина намагається навчити її тим культурним нормам та інтегрувати в те оточення, сприяючи тому, щоб вона змогла гармонійно адаптуватися в спільноті, розкрила свої кращі якості та швидше знайшла себе і свою соціальну роль.

Отже, у цьому дослідженні було з'ясовано, що культурний діалог, передусім, цінний для людини тим, що допомагає їй подолати ідеологічні та суспільні штампи в сприйнятті інших народів і різних соціальних груп. Також культурний діалог важливий для соціуму тим, що сприяє зниженню агресії й конфліктів у суспільстві на етнічно-ментальному ґрунті, пропонуючи обмін поглядами і досвідом замість розколу та провокацій. Звідси, культурний діалог цінний для людини і тим, що допомагає їй пізнати та проникнутися іншою картиною світу, системою пріоритетів і в підсумку — навчитись дослухатись та поважати альтернативні точку зору й досвід. Окрім того, культурний діалог значимий для індивіда тим, що відкриває нові перспективи для його кругозору та соціального зростання: пізнаючи інший світогляд, інші моральні уклади він може щось інтегрувати з цього досвіду в своє духовне, соціальне, кар'єрне життя.

О. Жолудь

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СЦЕНІЧНИХ ПОДІЙ У ПРОЦЕСІ НАЦІОНАЛЬНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ

O. Zholud

ACTUALIZATION OF RESEARCH OF STAGE EVENTS IN THE PROCESS OF NATIONAL CULTURE CREATION

Виборювання незалежності, гідного існування вільного народу та країни відбувається зокрема в культурній площині. Нині актуалізується підтримка захисників, постраждалих та населення загалом під час війни через організацію сценічних подій, івентів, спеціальних заходів, які забезпечують культурну інтеграцію, духовно-соціальний супровід у кризових ситуаціях. Водночас у переламні моменти

нашої історії стаються зміни в явищах культури, які мають досліджуватися вченими. Відтак, забезпечення перспективи національного культуротворення в повоєнні часи шляхом запровадження подієвих технологій має досліджуватися в сучасній культурології. Метою цієї публікації є стисла характеристика джерельної бази дослідження впливу сценічних івентів на процес буття в культурі, на забезпечення участі в соціокультурній взаємодії та втіленні національного культуротворення.

Проблема дослідження сценічних подій не обмежується характеристикою процесу ефективного івент-менеджменту, оскільки, на наш погляд, витоки впливу подієвості в культурі визначилися значно раніше, ніж організація івентів набула наукового обґрунтування. Від первісного об'єднувального колективного свята через античні видовища до середньовічних містерій та сучасних вистав і концертів, під час організації спеціальних подій транслювалися цінності, закріплювалися провідні ідеологічні наративи, формувалися патерни поведінки різних соціальних груп, зокрема через участь та взаємодію в соціокультурних процесах.

Відповідно до вказаного, важливими для дослідження є роботи істориків культури, філософів, культурологів, які приділяли увагу цій проблематиці. Маємо розподілити джерела, що стосуються досліджуваної проблеми на декілька груп, які загалом складають теоретичне поле для подальшої наукової розвідки.

По-перше, методологічна база та термінологічна основа цього дослідження представлена в роботах В. Шейка (методологічні засади культурології: історіографічний аспект, культурологія та компаративістика: методологічні трансформації); О. Кравченка (стратегії культурної політики); П. Гречанівської (феноменологічний аналіз у культурології); Т. Уварової методологія культурології: методологічний плюралізм та міждисциплінарність; В. Федя, С. Ликової (методологічний апарат культурології та перспективи його застосування в розв'язанні проблеми культури творчості); К. Кислюка (метод соціокультурної каузальності дослідження культурології як науки), І. Юдікіна-Ріпуна (феноменологія культури як методологія інтерпретації) та ін.

По-друге, сучасний культурологічний підхід до досліджень соціокультурних процесів та практик обґрунтовували Ю. Богущкий, В. Шейко, О. Копієвська, І. Петрова та ін. Узагальнення доробків вказаних вчених дозволяє зробити висновок про те, що обґрунтована культурологічна парадигма із використанням системної методології дозволяє усвідомити культуру як загальний контекст буття, досліджувати процеси розвитку і вдосконалення культурних практик, розглядати їх аксіологічний сенс та аналізувати залучення людини в ці процеси зокрема з позиції антропологічного підходу.

По-третє, культуротворчість в широкому сенсі представлена в роботах А. Ареф'євої (мистецькі засоби культури творчості); Л. Божук (національні культуротворчі процеси в умовах незалежності); О. Жорнова (контекст перетину наукової картини світу та побутового соціального життя); В. Леонтьєва, Н. Романова (аксіологічна специфіка досліджуваного явища) В. Федь (функції та загальні принципи буття в культурі), С. Черепанової (методологія культури творчості у сфері освіти) та ін. Забезпечення динаміки національної культури в глобальному контексті передбачає препарування цього процесу для подальшої технологізації та виявлення сутності процесуальних характеристик. Зокрема, об'єкти й суб'єкти культуротворення, провідні засоби та формати. Динаміка культури розглядається

як системне врівноваження шляхом запровадження свідомо-культурних форм буття, відповідних часу й меті просування.

По-четверте, це праці філософів, істориків, культурологів, менеджерів культури (М. Гайдеггер, Д. Голдблатт, Т. Гуменюк, У. Хальцбаур та ін.), які визначали подієвість зокрема й у процесі культуротворення. Серед них загальновизнаним теоретиком поняття «подія» (по-дія) є М. Гайдеггер. Він трактував цей феномен як буття з іншими, буття у світі. Тобто життєвий світ людини вимірюється подіями, які сталися, що надає змогу характеризувати світоглядний сенс через подію.

По-п'яте, роботи практичного втілення подієвості в культурі, ознаки спеціальних сценічних подій, управління ними вивчали В. Данилова (спеціальні художні події як засіб актуалізації суспільної та індивідуальної свідомості), О. Засядьовк (культурологічний феномен масового івенту); О. Клековкін (подія в історії мистецтва: виробництво статусу); В. Нехай (івент-менеджмент в умовах війни); М. Пашкевич (івент-технології як інструмент формування державного іміджу); М. Поплавський (event-менеджмент в індустрії дозвілля); Л. Зеленська (управління івентом), С. Оборська (подієвий менеджмент мистецьких проєктів) та ін. Сценічний простір дозволяє в обмеженому середовищі сконцентрувати зусилля емоційного єднання, творчої взаємодії, подальшого поглиблення сенсу мистецьких перформансів.

Таким чином, на сучасному етапі аналізу спеціальних подій у процесі культуротворчості представлено джерельну базу, яка дозволяє виявити міжнародний і національний контексти обґрунтованого запровадження сценічних івентів. Інтегрована методологія дослідження, культурологічний підхід, системність та виваженість дозволяють, на нашу думку, створити перспективну наукову модель реалізації подієвості в сучасній культурі.

О. Проскуракова

ОСНОВНІ ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ ГРИМУ В УКРАЇНСЬКОМУ ЕСТРАДНОМУ МИСТЕЦТВІ

О. Proskuriakova

KEY STAGES OF MAKEUP EVOLUTION IN UKRAINIAN POPULAR ENTERTAINMENT ART

Сучасне сценічне мистецтво України переживає період інтенсивних змін та напружених пошуків нових естетичних форм і творчих рішень. Одним із ключових аспектів цих трансформацій є еволюція гримувального мистецтва, що відображається в збільшенні різноманіття стилів (як закономірний результат пошуків інновацій) та поширенні свободи творчості. Нові тенденції в цій галузі створюють унікальні можливості для професійного зростання та самовираження митців, сприяючи розповсюдженню індивідуальної творчості та розвитку комунікаційних зв'язків серед фахівців.

У цьому дослідженні звертається увага на ключові тенденції та важливі аспекти розвитку гриму в українському естрадному мистецтві. Аналіз сучасного стану відзначається ускладненістю гримувальних практик, що відображається в стильових формах його подання, навантаженням ціннісного виміру (гуманістична та національна складова) та поширенням демократичних засад у творчості. Означені аспекти не тільки відображають складність та мозаїчність предмета дослідження, а